

HISTORIA DA FILOSOFÍA

O exame consta de 4 preguntas compostas por comentario de texto filosófico e desenvolvemento dun tema. Deberá contestar **UNHA DAS CATRO PREGUNTAS**. Se responde máis preguntas das permitidas, **só será corrixida a primeira respondida**.

PREGUNTA 1. Responda os dous apartados:

1.1. Comente o fragmento proposto e, a partir do comentario, desenvolva a cuestión: “Platón: antropoloxía e política”. (6 puntos: 3 para o comentario e 3 para a cuestión).

Sería longo e traballoso explicar como é a alma; pero comparala con outras cousas, dicir a que se parece, iso xa é asunto humano, máis breve. Poderíamos dicir que se parece a unha forza que, como se nacesen xuntas, leva unha xugada alada e o seu auriga. Os cabalos e os aurigas dos deuses son todos bos na súa caste, mentres que a dos outros é produto dunha mestura. No que a nós respecta, hai, en primeiro lugar, un condutor que guía unha xugada de cabalos, dos que un é bo e fermoso e o outro todo o contrario, como tamén a súa orixe. O seu manexo será, polo tanto, duro e difícil. E agora, precisamente, hai que tentar dicir de onde lle vén ó que vive a denominación de mortal e inmortal. Todo o que é alma ten da súa conta o inanimado, e percorre o ceo, ás veces tomando unha forma, outras veces outra. Se é perfecta e alada, suca as alturas e goberna no Cosmos. Pero a que perdeu as súas ás vai á deriva, ata que se aferra a algo sólido, onde se instala e se apodera dun corpo terrestre que parece moverse en virtude da forza daquela. Este composto, mestura de alma e corpo, recibe o nome de ser vivo e é por definición mortal. (...)

Consideremos a causa da perda das ás, o motivo polo que se desprenden da alma. É algo coma o seguinte: o poder natural da á é erguer o que é pesado, levándoo cara a arriba, cara ó lugar no que habitan os deuses. De todo o que ten que ver co corpo, isto é o que máis relación ten co divino. E o divino é fermoso, sabio, bo e outras cousas polo estilo. A plumaxe da alma aliméntase disto e medra con isto; pero co malo e torpe, ensómese e acaba.

(PLATÓN: *Fedro*, 246a-247c)

1.2. Explique un dos tres temas: (4 puntos)

1.2.1. O liberalismo político de Locke.

1.2.2. Os límites do coñecemento en Kant.

1.2.3. Alienación e ideoloxía en Marx.

PREGUNTA 2. Responda os dous apartados:

2.1. Comente o fragmento proposto e, a partir do comentario, desenvolva a cuestión: “O problema Razón/Fe na Filosofía Medieval”. (6 puntos: 3 para o comentario e 3 para a cuestión)

Malia que a citada verdade da fe cristiá exceda a capacidade da razón humana, aínda así, aquelas que son inspiradas pola razón de xeito natural, non poden ser contrarias a esta verdade. Pois o que é innato á razón por natureza é evidente que é extremadamente veraz, ata tal punto que non é posible pensar que sexa falso. E tampouco é lícito crer que é falso o que se ten a partir da fe, logo de ser confirmado de maneira tan evidente por Deus. Así pois, xa que só o falso é contrario ó verdadeiro, como se demostra claramente ó examinar as súas definicións, é imposible que a citada verdade da fe sexa contraria a estes principios que a razón coñece por natureza.

(...) E o coñecemento dos principios que nos son coñecidos por natureza foi inspirado en nós por Deus, xa que el mesmo é o autor da nosa natureza. (...) Logo, o que se obtén da revelación divina mediante a fe non pode ser contrario ó coñecemento natural. (TOMÉ DE AQUINO: *Suma contra os xentís*, Libro 1, cap. 7).

2.2. Explique un dos tres temas: (4 puntos)

2.2.1. Hume: crítica das ideas de substancia e causalidade.

2.2.2. Razón e progreso na Ilustración.

2.2.3. Nietzsche: crítica da cultura occidental.

PREGUNTA 3. Responda os dous apartados:

3.1. Comente o fragmento proposto e, a partir do comentario, desenvolva a cuestión: “A lei moral en Kant”.

(6 puntos: 3 para o comentario e 3 para a cuestión)

Deber é a necesidade dunha acción por respecto á lei.
(...)

O valor moral da acción non reside, por tanto, no efecto que dela se espera e tampouco en ningún principio da acción que precise tomar prestada a súa motivación daquel efecto esperado. (...)

Pero, que clase de lei pode ser esa cuxa representación, mesmo sen tomar en consideración o efecto que dela agardamos, ten que determinar a vontade, a fin de que esta poida chamarse boa absolutamente e sen reservas? Tendo eu desposuído á vontade de todos os estímulos que poderían afastala da observancia dunha lei calquera, nada máis resta que a conformidade a unha lei universal das accións en xeral, a cal unicamente debe servir á vontade como principio; é dicir, eu debo conducirme sempre unicamente de xeito *que eu poida tamén querer que a miña máxima se torne en lei universal.*”

(KANT, I.: *Fundamentación da metafísica dos costumes*, 1977, cap. 1).

3.2. Explique un dos tres temas: (4 puntos)

3.2.1. A orixe do cosmos na corrente presocrática.

3.2.2. Realidade e coñecemento en Platón.

3.2.3. Alienación e ideoloxía en Marx.

PREGUNTA 4. Responda os dous apartados:

4.1. Comente o fragmento proposto e, a partir do comentario, desenvolva a cuestión: “Hume: crítica das ideas de substancia e causalidade”.

(6 puntos: 3 para o comentario e 3 para a cuestión).

Todos os nosos razoamentos concernentes a feitos son da mesma natureza. E neles suponse constantemente que hai unha conexión entre o feito presente e ese que se infire del. Se non houberse nada que os ligase, a inferencia sería completamente precaria. (...) Se analizamos todos os demais razoamentos desta natureza, atoparemos que están baseados na relación de causa e efecto (...).

Aventurarei a afirmar, como proposición xeral que non admite excepcións, que o coñecemento desta relación non se acada en ningún caso por razoamentos *a priori*, senón que procede da experiencia, na que achamos que uns obxectos particulares calquera están continuamente unidos entre si.

(HUME: *Investigación sobre o coñecemento humano*, Sección IV, Parte I).

4.2. Explique un dos tres temas: (4 puntos)

4.2.1. Dialéctica socrática e relativismo dos sofistas.

4.2.2. Ética e política en Aristóteles.

4.2.3. Nietzsche: crítica da cultura occidental.